

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.893/16
van 11 maart 2026

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers, wat de modaliteiten van de controle betreft’

Op 10 februari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers, wat de modaliteiten van de controle betreft’.

Het voorontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 5 maart 2026. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 maart 2026.

*

STREKKING

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe verschillende wijzigingen aan te brengen in het decreet van 3 juni 2022 ‘houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers’.

Deze wijzigingen zijn er in de eerste plaats op gericht de controle van het uittreksel uit het strafregister door de betrokken organisaties niet meer alleen te laten uitvoeren bij de aanstelling van nieuwe medewerkers, maar om deze periodiek te laten herhalen, namelijk om de drie jaar.

De mogelijkheid van de Vlaamse Regering om op grond van artikel 4, tweede lid, van het decreet van 3 juni 2022 voor bepaalde organisaties of sectoren de vrijwilligers vrij te stellen van de controleverplichting wordt beperkt tot vrijwilligers jonger dan 20 jaar. Voor de bestaande vrijwilligers, voor wie door deze wijziging de controle verplicht zou worden, wordt voorzien in een tijdschema voor het alsnog uitvoeren van de controle.

Wat betreft stagiairs die in het kader van een opleiding terechtkomen bij een organisatie die aan de controleverplichting onderworpen is, wordt in de mogelijkheid voorzien van een jaarlijkse controle door de onderwijsinstelling in plaats van een controle door de stageplaatsen zelf. De bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens worden aangepast om ook op de gegevensverwerking door deze onderwijsinstellingen betrekking te hebben.

Verder wordt in de mogelijkheid voorzien voor de organisaties om beroep te doen op een derde organisatie bij het beoordelen van de voorgelegde strafregisters, die als zij aan de derde organisatie worden overgemaakt dienen te worden geanonimiseerd.

Tot slot wordt de doelstelling waarvoor de persoonsgegevens verwerkt worden uitdrukkelijk ingeschreven in artikel 5 van het decreet van 3 juni 2022.

De inwerkingtreding van het aan te nemen decreet is vastgesteld op 1 januari 2027.

VORMVEREISTEN

2.1. Op grond van artikel 4, § 2, 1°, van het decreet van 29 juni 2018 ‘tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’ is de Vlaamse Regering verplicht om aan de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: de Vlaamse Raad WVG) advies te vragen over de voorontwerpen van decreet waaraan de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring heeft gehecht met betrekking tot het beleid inzake Vlaamse sociale bescherming en het beleid inzake personen met een handicap, het beleid inzake gezondheid, het beleid inzake welzijn en het beleid inzake gezin en jongerenwelzijn.

2.2. Op grond van artikel 70, eerste lid, 1°, van het decreet van 2 april 2004 ‘betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad’ is de Vlaamse Regering verplicht om aan de Vlaamse Onderwijsraad (hierna: de VLOR) advies te vragen over de voorontwerpen van decreet over aangelegenheden bedoeld in artikel 24, § 5, van de Grondwet, met uitzondering van de

decreten houdende bekrachtiging van eindtermen, decretale specifieke eindtermen en ontwikkelingsdoelen, de decreten houdende bekrachtiging van beroepsprofielen van de leraren en de decreten die jaarlijks de begroting regelen en de decreten betreffende bekrachtiging van codificaties en coördinaties van regelgeving.

2.3. Gevraagd of voor dit voorontwerp van wijzigingsdecreet, zoals destijds ook gebeurde voor het voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 3 juni 2022, het advies van deze strategische adviesraden werd ingewonnen, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“De adviezen van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, (...) en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) werden niet ingewonnen bij het voorliggende voorontwerp van wijzigingsdecreet.

De voorgestelde wijzigingen zijn evenwel tot stand gekomen op basis van een evaluatie bij de betrokken sectoren, waaronder een bevraging van 501 respondenten uit de verschillende sectoren waarop het decreet van toepassing is. De betrokken sectoren werden dus wel geconsulteerd in het kader van de voorbereiding van het wijzigingsdecreet.

Daarnaast heeft het wijzigingsdecreet betrekking op het beleid rond grensoverschrijdend gedrag. Het regelt niet de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs, noch betreft het de organisatie van het jeugdbeleid als dusdanig. Om die reden werd geen decretale adviesverplichting weerhouden ten aanzien van de Vlaamse Raad WVG of de Vlor.”

2.4. Het voorontwerp wijzigt de voorwaarden waaronder door organisaties die een activiteit aanbieden die valt onder opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderscherming, animatie of begeleiding van minderjarigen als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, een beroep gedaan kan worden op bepaalde medewerkers en vrijwilligers.

De betrokken organisaties kunnen tot verschillende sectoren behoren, waaronder sectoren die behoren tot de beleidsdomeinen waarvoor de Vlaamse Raad WVG en de VLOR als strategische adviesraad optreden.

2.5. De stellers van het voorontwerp dienen het nodige te doen om, zoals wel reeds gebeurd is voor de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het advies van deze strategische adviesraden alsnog te vragen.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van de voornoemde adviezen nog wijzigingen zou ondergaan,¹ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

¹ Namelijk andere wijzigingen dan deze waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of dan deze die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

3. Artikel 3, 1°, van het voorontwerp strekt tot wijziging van de inleidende zin van artikel 3, eerste lid, van het decreet van 3 juni 2022 om daarin het principe van de periodieke controle om de drie jaar in te schrijven.

Het strekt tot aanbeveling de formulering van de voorwaarden in dat lid ook aan te passen rekening houdend met dat principe. Zo zou in het punt 1° gesproken moeten worden over “de activiteit die de medewerker voor de organisatie *uitvoert of* zal uitvoeren”, in het punt 2° over “*heeft of* zal in het kader van de activiteit op structurele basis rechtstreeks contact hebben met minderjarigen”, in het punt 3° over “op het ogenblik van de aanstelling *of van de periodieke controle*” en in het punt 4° over “*is of* wordt op een van de volgende wijzen aangesteld”.

Om dezelfde reden dient in artikel 3, tweede lid, van het decreet van 3 juni 2022 te worden gesproken over “voor de aanstelling *of bij de periodieke controle*”, en in artikel 3, derde lid, 4°, over de “organisatie, die de medewerker aanstelt *of waarbij de medewerker is aangesteld*”.

4. In het ontworpen nieuwe zesde lid van artikel 3 van het decreet van 3 juni 2022 (artikel 3, 3°, van het voorontwerp) ontbreekt het woord “door” na de woordgroep “in plaats van”.

In de laatste zin van het ontworpen nieuwe zevende lid van artikel 3 van het decreet van 3 juni 2022 (artikel 3, 4°, van het voorontwerp) dient te worden geschreven “wordt *dit*” in plaats van “wordt deze”.

Artikel 4

5. Wanneer een verwijzing wordt gemaakt binnen eenzelfde tekst, hoeft niet te worden herhaald dat het om dezelfde tekst gaat.² De vermelding “van dit decreet” in het ontworpen artikel 4, eerste lid, 4°, van het decreet van 3 juni 2022 (artikel 4, 2°, van het voorontwerp) is dan ook overbodig.

6. De ontworpen zinsnede die zal worden ingevoegd in artikel 4, tweede lid, van het decreet van 3 juni 2022, lijkt te moeten worden aangevuld om rekening te houden met het bij artikel 3 van het voorontwerp ingevoerde principe van de periodieke controle, en aldus te vermelden dat het gaat om vrijwilligers “die op het ogenblik van de aanstelling *of van de periodieke controle*” jonger zijn dan 20 jaar.

7. Op grond van artikel 10, lid 2, van richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ‘ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad’

² Zie *Beginselen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling 72, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

moeten de lidstaten de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat werkgevers bij de aanwerving van personeel voor beroepsactiviteiten of georganiseerde vrijwilligersactiviteiten die rechtstreeks en geregeld contact met kinderen behelzen, het recht hebben om overeenkomstig het nationale recht op passende wijze, zoals toegang op verzoek of via de betrokken persoon, informatie te vragen met betrekking tot het bestaan van strafrechtelijke veroordelingen voor één van de in de artikelen 3 tot en met 7 van die richtlijn genoemde strafbare feiten die zijn opgenomen in het strafregister, of van verboden tot het uitoefenen van activiteiten die rechtstreeks en geregeld contact met kinderen behelzen, als gevolg van dergelijke strafrechtelijke veroordelingen. Blijkens considerans 40 van deze richtlijn dient voor de toepassing daarvan het begrip “werkgevers” tevens personen te omvatten die een organisatie leiden op het gebied van vrijwilligerswerk dat in verband staat met het toezicht op of de verzorging van kinderen en waarbij sprake is van rechtstreeks en geregeld contact met kinderen.

De uitzonderingsmogelijkheid uit artikel 4, tweede lid, van het decreet van 3 juni 2022 voor de Vlaamse Regering mag er dus enkel toe leiden de betrokken aanstellende organisaties vrij te stellen van de verplichting tot het opvragen van het strafregister van de betrokken jeugdige vrijwilligers, maar mag hun niet de mogelijkheid daartoe ontzeggen.

Het verdient aanbeveling de tekst van artikel 4 van het decreet van 3 juni 2022 in die zin te verduidelijken.

Artikel 5

8. Overeenkomstig hetgeen *sub* 5 is opgemerkt, is de vermelding “van dit decreet” in de ontworpen woordgroepen in artikel 5, 1°, 3° en 4°, van het voorontwerp overbodig.

9. Het strekt tot aanbeveling de formulering van artikel 5, § 2, derde lid, van het decreet van 3 juni 2022 aan te passen rekening houdend met het ontworpen principe van de driejaarlijkse controle en het daarin niet meer te hebben over de “aan te stellen medewerkers, vermeld in artikel 3, eerste lid”, maar over de “medewerkers, vermeld in artikel 3, eerste lid”.

10. De gelegenheid zou moeten te baat worden genomen om artikel 5, § 2, van het decreet van 3 juni 2022 aan te vullen met een nadere bepaling van welke personen binnen de genoemde organisaties kennis mogen nemen van de voorgelegde uittreksels uit het strafregister. Tot de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens die op grond van artikel 22 van de Grondwet in het decreet zelf moeten worden vastgelegd, behoort immers ook de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens.³

³ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/1, 119, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

11. Het strekt tot aanbeveling de formulering van artikel 5, § 3, derde lid, van het decreet van 3 juni 2022 aan te vullen rekening houdend met het ontworpen principe van de driejaarlijkse controle door ook het moment van vernietiging van het overgelegde uittreksel uit het strafregister in die hypothese te regelen, bijvoorbeeld door de woordgroep “of, in geval van artikel 3, vierde of vijfde lid” aan te vullen tot “of, in geval *van periodieke controle of* van artikel 3, vierde of vijfde lid”.

Artikel 6

12. Artikel 6 van het voorontwerp bepaalt het tijdschema volgens hetwelk de betrokken organisaties de controle van het uittreksel van het strafregister moeten uitvoeren voor bestaande medewerkers en vrijwilligers voor wie de verplichting tot (periodieke) controle pas ontstaat door het aan te nemen decreet.

13. Met het oog op de leesbaarheid strekt het tot aanbeveling in de inleidende zin van artikel 6, eerste lid, van het voorontwerp, en in het punt 3° daarvan, niet de volledige titel van het aan te nemen decreet te vermelden, maar te verwijzen naar “dit decreet”.

Met het oog op de duidelijkheid strekt het tot aanbeveling om in artikel 6, eerste lid, 2°, van het voorontwerp na de woorden “na 1 februari 2023” de medewerkers opnieuw nader te omschrijven zoals in artikel 6, eerste lid, 1°, van het voorontwerp gebeurt na de woorden “voor 1 februari 2023”, en om in het tweede zinsdeel niet te spreken over “meer dan drie jaar geleden”, maar over “meer dan drie jaar *voor de inwerkingtreding van dit decreet*”.

In artikel 6, eerste lid, 3°, van het voorontwerp ontbreekt het woord “die” na het woord “maar”.

In artikel 6, tweede lid, van het voorontwerp dient te worden gepreciseerd dat de verplichting tot periodieke controle, vermeld in artikel 3, “met betrekking tot de personen bedoeld in het eerste lid” aanvangt vanaf het ogenblik van voorlegging, als vermeld in het eerste lid.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS